

DICTAMEN A L'AVANTPROJECTE DE LLEI D'ORDENACIÓ DEL TERRITORI I PROTECCIÓ DEL PAISATGE

D'acord amb les competències atribuïdes al Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana per la Llei 1/1993, de 7 de juliol, i amb la tramitació prèvia corresponent, el Ple del Comité, en la sessió ordinària realitzada el dia 18 de desembre del 2003, emet el dictamen següent.

I.- ANTECEDENTS

El dia 20 de novembre del 2003 va tindre entrada en la seu del CES-CV, escrit del conseller de Territori i Habitatge, Sr. Rafael Blasco Castany, en el qual enviava el text de l'Avantprojecte de Llei d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge i la memòria justificativa i econòmica i se sol·licitava l'emissió del dictamen preceptiu corresponent a l'Avantprojecte de Llei d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge, d'acord amb el que disposa l'article 3 de la Llei 1/1993, de 7 de juliol, de creació del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

De manera immediata es va convocar la Comissió de Programació Territorial i Medi Ambient, a la qual es va traslladar l'avantprojecte de llei mencionat a fi d'elaborar el projecte de dictamen, segons disposa l'article 38 del Reglament d'Organització i Funcionament del CES-CV.

Els dies 28 de novembre i 4 de desembre del 2003, es va reunir a València, en sessió de treball la Comissió de Programació Territorial i Medi Ambient que formula la proposta de Dictamen elevada al Ple del dia 18 de desembre del 2003, que va ser aprovada per unanimitat, segons el que preceptua l'article 14.5 del Reglament d'Organització i Funcionament del CES-CV.

II.- CONTINGUT

L'Avantprojecte de Llei d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge consta d'exposició de motius, títol preliminar, cinc títols amb els seus corresponents capítols, 100 articles, set disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries, dues disposicions derogatòries i dues disposicions finals.

En l'**exposició de motius**, s'apunta que amb esta llei es formula una regulació que establix el marc on té cabuda l'harmonització de les distintes polítiques sectorials amb incidència territorial de forma que, tal com establix l'Estratègia Territorial Europea, es creen noves formes de

Dictamen al AL de d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge

col·laboració institucional a fi de contribuir que, en el futur, les distintes polítiques sectorials que afecten un mateix territori formen part d'una actuació integrada coherent amb les claus de l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana.

Per mitjà d'esta, es dissenya un sistema d'ordenació del territori flexible i innovador, basat en instruments que poden recolzar-se i complementar-se uns amb altres, per a l'èxit dels objectius i principis materials d'ordenació establits en ella.

Així, la llei insisteix en un projecte de progrés sostenible que vertebre la Comunitat Valenciana, fent-la competitiva en el marc de l'Estat i de l'Arc Mediterrani Europeu, com a suma dels projectes individuals i col·lectius dels seus ciutadans i amb un doble fi: el desenvolupament sostenible i la millora de la qualitat de vida dels ciutadans.

En definitiva, esta llei vol dotar la Comunitat Valenciana d'una regulació integrada de l'ordenació del territori i de l'urbanisme, entés este en sentit estricte, creant els necessaris ponts d'enllaç entre ambdues funcions públiques.

El **títol preliminar** conté les disposicions generals amb l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la llei.

El **títol I** regula els criteris d'ordenació del territori i contempla dos capítols, un referit a la qualitat de vida dels ciutadans i un altre al desenrotllament sostenible.

En el **títol II** es concreta la protecció i ordenació del paisatge amb tres capítols, el primer relatiu als objectius i l'àmbit d'aplicació; el segon sobre les polítiques de paisatge i el tercer que recull els instruments d'ordenació paisatgística.

En el **títol III** s'inclouen els instruments d'ordenació territorial, amb quatre capítols, el primer, amb l'estratègia territorial de la Comunitat Valenciana; el segon, amb els plans d'acció territorial i tres seccions, la primera amb regles comunes, la segona amb els plans d'acció territorial integrats i la tercera amb els plans d'acció territorial sectorials; el tercer capítol que inclou el sistema d'informació territorial i el quart que recull la creació de l'Institut d'estudis territorials i del paisatge.

El **títol IV** regula la gestió territorial i es dividix en cinc capítols, el primer que fa referència a les disposicions generals; el segon correspon a les accions per a la sostenibilitat i qualitat de vida, amb dues seccions, la primera amb els programes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida i la segona secció amb els projectes per a la sostenibilitat i per a la qualitat de vida; el tercer capítol recull els l·lindars de sostenibilitat; el quart les quotes de sostenibilitat i el cinqué el fons per a l'equitat territorial.

En el **títol V** s'especifica la governació del territori i paisatge, amb els principis i la concertació i harmonització de les competències administratives amb transcendència territorial.

En les disposicions addicionals, la primera es referix a les referències entre normes legals; la segona als avanços dels instruments d'ordenació del territori; la tercera als drets de templeig i retracte urbanístic; la quarta a la nova redacció de l'article 10 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, Reguladora de l'Activitat Urbanística; la cinquena a la nova redacció de la disposició addicional sisena de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, Reguladora de l'Activitat Urbanística; la sisena a la declaració d'utilitat pública i la setena als projectes d'infraestructures d'especial rellevància.

Les disposicions transitòries recullen la primera, el règim transitori dels procediments; la segona, el règim transitori de les previsions d'avaluació ambiental estratègica; la tercera, la fixació de lindars; la quarta, l'adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori i la cinquena, la reclassificació de sòl.

Les disposicions derogatòries recullen la primera, la derogació de normes amb l'especificació de derogar la Llei 6/1989, de 7 de juliol, de la Generalitat Valenciana, d'Ordenació del Territori de la Comunitat Valenciana, en allò que no estiga derogat per la disposició final segona de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, Reguladora de l'Activitat Urbanística i la segona que recull una clàusula general de derogació.

Finalment, **les disposicions finals**, la primera es referix al desplegament i l'aplicació de la llei, en la qual es faculta al Govern Valencià per a dictar totes les disposicions que siguen necessàries per al millor desplegament i aplicació de la llei i la segona que estableix l'entrada en vigor l'endemà de la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

III.- OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

En data 28 de juny de 2001, el ple del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana ja va emetre dictamen a l'Avantprojecte de Llei de la Generalitat Valenciana d'Ordenació del Territori i del Sòl No Urbanitzable i en este sentit, es tornen a incorporar algunes de les consideracions realitzades en aquell dictamen, encara que adaptades al nou text.

El CES-CV considera que tant l'Estratègia Territorial de la Comunitat Valenciana com els Plans d'Acció Territorial haurien de recollir concrecions en les prioritats d'inversió pública i en l'assignació dels recursos, així com la temporalitat de la seua aplicació.

Al llarg del text, es recull l'establiment de consultes. El CES entén que en aquells instruments de desplegament reglamentari d'este avantprojecte de llei seria oportuna la consulta als agents socials i econòmics més representatius de la Comunitat Valenciana.

Des del CES es valora positivament la presentació d'esta llei i s'espera que amb la seua aprovació i promulgació, es responga a les demandes socials en esta matèria, atesa la consideració del sòl com un recurs bàsic.

En aquells articles on el temps verbal necessite una acció concreta, el CES-CV entén que hauria de plasmar-se eixa concreció.

Del seu contingut, s'observa que no hi ha una precisió suficient sobre la definició del model de ciutat compacta.

Finalment, com a suggeriment, es destaca la possibilitat de crear un Departament de Coordinació o entitat semblant en cada Servei Territorial d'Urbanisme i Ordenació del Territori que s'encarregue, a manera de “finestreta única”, de canalitzar la incorporació a cada expedient de tots els informes sectorials (fins i tot de sol·licitar-los) i de coordinar la participació d'administracions i d'òrgans afectats. Esta oficina, una vegada rebut el projecte, s'encarregarà de garantir que estiguen tots els informes i certificats necessaris, i si no és així, de sol·licitar-los d'ofici, depurant l'expedient fins a preparar-lo per a la seua aprovació definitiva.

IV.- OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

Article 2. Objectius

Es proposa afegir un nou punt a l'apartat 3 d'este article, que tindria la redacció següent:

i) La vertebració del territori que comporte la superació dels desequilibris territorials existents en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, amb el tractament diferenciat de les distintes zones que el componen des de la perspectiva de la competitivitat territorial, i promovent un desenvolupament econòmic i social equilibrat i sostenible en tot el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 5. Millora d'entorns urbans

S'entén que l'apartat c), del punt 1 hauria d'incloure també com a millora de la qualitat dels servicis urbans, la previsió de places d'aparcament públic.

Article 13. Utilització racional del sòl

En este article, en el punt 2 s'afegiria el text següent: “procurant en la mesura que es puga la urbanització en terres de baixa capacitat agrària”.

En el punt 3, seria convenient aclarir el significat de l'expressió “infraestructures lineals”.

També en el punt 5, s'hauria de concretar el significat del terme “directrius definitòries” sempre que es plantege una millora.

Finalment, en el punt 6, des del CES es recomana que en el desplegament reglamentari de la present llei es precise allò relatiu a l'interés públic i social.

Article 14. Prevenció de riscos naturals o induïts

En el punt 1, al final, es proposa la inclusió del text següent: “ni es podran minorar les proteccions derivades de la seua qualificació urbanística”.

En el punt 4, es creu més apropiat utilitzar el terme “desertificació”, com més tècnic i correcte que el de “desertització”.

A més es proposa afegir al final del paràgraf el text següent:

“A l'efecte se seguiran les especificacions contingudes en el Pla General d'Ordenació Forestal”.

Article 15. Ordenació del litoral

En el punt 2 d'este article s'hauria de canviar l'expressió “podrà elaborar” per “elaborarà” per a donar-li major sentit al text, en coherència amb el que expressen les consideracions generals.

Article 19. Ús sostenible de l'aigua

En el paràgraf primer del punt 2 d'este article, seria recomanable afegir que l'informe favorable de l'organisme de conca sobre l'increment de consum d'aigua puga ser també emés per entitats col·laboradores autoritzades per al subministrament.

Article 20. Protecció del medi natural

En el punt 2, es recomana afegir dos nous apartats a incorporar en el planejament territorial i urbanístic:

d) El Catàleg de Forests de Domini Públic i d'Utilitat Pública o Protectors, assignant-los el règim de protecció previst en la Llei 3/1993 Forestal de la Comunitat Valenciana, així com els terrenys que siguen classificats com Àrees de Sòl Forestal de Protecció en el Pla d'Ordenació Forestal de la Comunitat Valenciana, en desplegament de la Llei Forestal.

e) La Xarxa de Microreserves Vegetals de la Comunitat Valenciana.

Article 22. Revitalització del Patrimoni Rural

En el punt 6 d'este article, s'entén que en l'aprovació del Pla d'Acció Territorial de

Protecció de l'Horta Valenciana, a més de definir s'haurien també de delimitar les zones mereixedores de protecció i les mesures urbanístiques corresponents.

Article 23. Implantació d'infraestructures

Des del CES-CV es recomana que hauria d'aclarir-se el contingut de l'apartat g) d'este article.

Article 24. Increment de l'eficiència dels recursos energètics

El CES-CV pensa que el contingut del segon paràgraf d'este article, té suficient entitat com per a estar ubicat en un article propi, que podria ser l'article 24 bis, titulat gestió dels residus.

Article 40. Formulació

Es creu que en el segon paràgraf d'este article quan parla de la col·laboració dels agents socials en l'elaboració de l'Estratègia Territorial, s'ha de referir als agents econòmics i socials més representatius de la Comunitat Valenciana i no de la col·lectivitat.

Article 41. Tramitació i aprovació

En l'apartat b), del punt 1 d'este article, s'hauria d'afegir al final de l'apartat que el document d'Estratègia Territorial també s'hauria de difondre per mitjans telemàtics.

Article 81. Sistema d'indicadors territorials i ambientals. Llidars

En l'apartat 1 d'este article, quan es relacionen els indicadors de consum de recursos, especialment els d'aigua i sòl, des del CES-CV s'entén que també hauria de recollir-se l'indicador de consum d'energia.

Article 97. Adequació dels plans municipals als instruments d'ordenació del territori

En el punt 2 del present precepte, s'indica que s'haurà d'incorporar un estudi per a l'Avaluació Ambiental Estratègica, que incloga la justificació de l'adequació o millora de les determinacions de l'ordenació territorial i urbanística en alguns plans que comporten classificacions de sòl no urbanitzable en urbanitzable.

Des del Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, s'entén que, encara que existisca una directiva comunitària sobre esta matèria, s'hauria de concretar el contingut d'este estudi per a l'Avaluació Ambiental Estratègica, a fi d'evitar possibles arbitriarietats.

Article 99. Vies de participació

En este artículo, el Comité Económico y Social de la Comunidad Valenciana piensa que, en materia de participación institucional, se deberían ampliar las competencias de los órganos ya existentes y así mismo sería deseable que se recuperara la figura de l'Observatori Permanent del Territori Valencià, contingut en l'Avantprojecte de Llei de la Generalitat Valenciana, d'Ordenació del Territori i Sòl No Urbanitzable, amb la participació de representants de l'administració pública, de sectors professionals i dels agents econòmics i socials més representatius.

Disposició adicional segona. Avanços dels instruments

Quan es referix a les consultes i negociacions amb les diferents administracions públiques i amb els agents socials i econòmics més representatius de la col·lectivitat, hauria d'indicar de la Comunitat Valenciana, en coherència amb el que apunten anteriors articles del text normatiu.

V.- CONCLUSIONS

El CES considera positiva i oportuna la tramitació del present Avantprojecte de Llei d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge, i espera que amb les observacions que este òrgan consultiu ha efectuat, i les millores que en el posterior tràmit parlamentari es realitzen sobre este, es puguin complir els objectius previstos.

Vist i plau
El president
Rafael Cerdá Ferrer

La secretària general
Mª José Adalid Hinarejos

Dictamen al AL de d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge

VOT PARTICULAR DELS REPRESENTANTS DE UGT-PV I CC OO-PV AL DICTAMEN, APROVAT PEL PLE DEL COMITÉ ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA, EL DIA 18 DE DESEMBRE DE 2003 RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI D'ORDENACIÓ DEL TERRITORI I PROTECCIÓ DEL PAISATGE.

En aplicació del que disposa l'article 34 del Reglament del CES-CV, com a membres del Grup I i representants de CC OO-PV I UGT-PV presenten, dins del termini establert i en la forma pertinent, el vot particular següent al dictamen mencionat.

Justificació global

La presentació del vot particular següent obeeix al fet que després de la reunió del Ple, les esmenes fetes pels membres del Grup I, representants de UGT-PV i CC OO-PV, a l'avantprojecte de llei no han sigut incorporades al dictamen i estimem que pel seu contingut, interès i transcendència cal incloure-les-hi.

Este vot particular té caràcter parcial i afecta a l'apartat Observacions de caràcter general i a l'articulat del dictamen.

Respecte a les observacions de caràcter general

PRIMERA

El CES-CV entén que és necessari l'establiment de moratòries a les requalificacions de sòls no urbanitzable a urbanitzable en la franja litoral i l'horta valenciana, mentre no siguin aprovats i siguin operatius els Plans d'Acció Territorial en els quals queden definides les directrius de la seua ocupació, ús i protecció.

Considerem que estes moratòries són necessàries per a poder evitar que en estes zones, hui per hui amb gran demanda de sòl urbanitzable, es produïsquen requalificacions al marge de les pautes que els plans recollits en esta llei establisquen.

SEGONA

A fi d'aconseguir una major eficàcia de la norma i que les estratègies que es definixen en la llei no siguin meres declaracions d'intenció sinó unes directrius bàsiques a complir:

El CES-CV proposa que se li dedique en esta llei un capítol al règim disciplinari, tal com existix en la vigent llei d'Ordenació del Territori.

TERCERA

El CES recomana corregir el llenguatge sexista buscant termes com a ciutadania i altres.

Recordem que l'administració té un compromís arreplegat en el Pla d'Igualtat d'Oportunitats (PIO) de tindre cura del llenguatge de qualsevol document que emeta la dita administració.

Respecte a les observacions a l'articulat

QUARTA

CAPÍTOL II: DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Article 13 *Utilització racional del sòl*

El punt 6é d'este article estableix que tota classificació de sòl no urbanitzable en sòl urbanitzable suposarà la cessió gratuïta d'un superfície equivalent de sòl no urbanitzable d'especial protecció no productiu, no obstant això, quedaran excloses d'esta obligació les actuacions d'ús dominant residencial el índex d'edificabilitat bruta de les quals siga inferior a $0,35 \text{ m}^2/\text{m}^2\text{s}$.

Esta última consideració motiva que el CES entenga que excloure d'esta obligació este tipus d'ús residencial suposa estar en contradicció amb l'art. 13.2 d'este avantprojecte de llei en què s'especifica “*es procurarà un model de ciutat compacta evitant la implantació urbanística dispersa...*”.

CINQUENA

CAPÍTOL II: DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Article 15 *Ordenació del litoral*

El CES CV entén com fonamental per a un desenvolupament urbanístic del litoral respectuós amb els recursos naturals afegir un nou criteri d'ordenació de la franja costera:

“L'ocupació urbanística del litoral evitarà la formació de continus urbanitzats d'habitatges i allotjaments de temporada entre municipis costaners. Els nous usos industrials i assimilats s'ubicaran fora de la franja costera delimitada per un quilòmetre terra endins des del límit inferior de la ribera del mar.”

Així mateix proposa que en el punt 1.b) d'este mateix article s'hauria de canviar l'expressió “La gestió racional dels recursos (...) *podrà limitar* el desenvolupament urbanístic del litoral” per

Dictamen al AL de d'Ordenació del Territori i Protecció del Paisatge

“*limitarà*”, d'acord amb el text de l'avantprojecte en l'article 12 -*Utilització racional dels recursos*- on s'especifica que “El desenvolupament de la Comunitat Valenciana *ha de realitzar-se* per mitjà de la utilització racional dels recursos naturals”.

SISENA

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

D'acord al que exposa l'Observació de caràcter general primera, el CES-CV suggerix que s'incorporen en el text de la llei les noves disposicions transitòries següents:

1a Nova disposició yransitòria.

Règim jurídic aplicable a la franja costera del litoral de la Comunitat Valenciana.

“Mentre no s'aprove el Pla d'Acció Territorial del Litoral de la Comunitat Valenciana previst en esta llei, no s'admetran noves requalificacions de sòl no urbanitzable a urbanitzable en terrenys confrontants amb el domini públic maritimoterrestre i comprés en la zona d'influència definida en la legislació de costes, l'amplària de la qual és de cinc-cents metres mesurats terra endins des del límit interior de la ribera del mar. Així mateix, tots els plans susceptibles d'establir l'ordenació detallada dels sòls ja classificats com urbanitzable en la dita zona d'influència, i que no hagen sigut objecte d'informació pública amb anterioritat a l'entrada en vigor d'esta llei, localitzaran els espais lliures i les zones verdes públiques en la primera línia de l'actuació paral·lela a la costa.

En el sòl classificat com no urbanitzable situat en terrenys confrontants amb el domini públic maritimoterrestre, només serà admissible la implantació d'actuacions quan resulte convenient en raó del seu interès públic”.

2a Nova disposició transitòria.

Règim jurídic aplicable per a la protecció de l'Horta Valenciana.

“Mentre no s'aprove el Pla d'Acció Territorial de Protecció de l'Horta Valenciana previst en esta llei, no s'admetran noves classificacions de sòl no urbanitzable a urbanitzable, ni s'admetran noves implantacions residencials, industrials o terciàries en el sòl no urbanitzable, en terrenys que reunisquen valors mediambientals, històrics o culturals propis de l'horta valenciana. Només serà admissible la implantació d'actuacions quan resulte convenient en raó del seu interès públic.”

Pels membres del Grup Primer, UGT-PV i CC OO-PV, a Castelló, el 18 de desembre de 2003

Comité Económico y Social de la Comunidad Valenciana

Pels representants de UGT-PV

Ángel Gracia Peris

Pels representants de CC OO-PV

Ofelia Vila Hernández